

Prognoza oddziaływania na środowisko
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla
obszaru przy ulicy Mokrej w Szczercowie

Zlecniodawca: Urząd Gminy Szczerców

MONDRAdesign Łukasz Woźniak
mgr Katarzyna Kusztełek

05.07.2018 - 20.02.2020

Katarzyna Kusztełek

Spis treści:

1. Wiadomości ogólne	3
1.1. Wstęp	3
1.2. Podstawy prawne	3
1.3. Zakres przedmiotowy prognozy	3
1.4. Metodyka	4
1.5. Materiały wyjściowe	5
1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	7
2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	10
3. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego rejonu objętego projektem planu	11
3.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego	11
3.2. Obszary chronione	20
3.3. Stan i funkcjonowanie środowiska	21
3.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji	22
3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu	23
3.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego	24
3.7. Istniejące problemy ochrony środowiska	24
4. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego	25
4.1. Ustalenia projektu miejscowego planu	25
4.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń planu na środowisko	28
4.3. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym oddziaływanie na obszary Natura 2000	29
4.4. Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	33
4.5. Zgodność m.p.z.p. z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz innymi dokumentami	33
4.6. Podsumowanie prognozy	34
5. Ocena ustaleń projektu planu w aspekcie ochrony środowiska	35
6. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko	35
7. Wnioski	36
8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	37
Załącznik: Oświadczenie autora prognozy	39

Załącznik 1: Rysunek – Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru przy ulicy Mokrej w Szczercowie

1. Wiadomości ogólne

1.1. Wstęp

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko planu. Rolą tego opracowania jest wskazanie na minimalizowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Celem prognozy jest ocena miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska i warunków życia ludzi w wyniku realizacji projektu planu.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami projektu planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

1.2. Zakres powierzchniowy prognozy

Niniejszą prognozę sporządza się na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Teren opracowania obejmuje obszar określony w uchwale Nr X/105/19 Rady Gminy Szczerców z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru przy ulicy Mokrej w Szczercowie. *Teren opracowania obejmuje obszar o powierzchni ok. 10,6 ha.*

1.3. Zakres przedmiotowy prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wykonanego zgodnie z uchwałą Nr X/105/19 Rady Gminy Szczerców z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru przy ulicy Mokrej w Szczercowie.

Na terenie objętym planem zaistniała potrzeba korekty struktury funkcjonalno-przestrzennej, która wynika z nasilającej się urbanizacji terenów wiejskich – w tym głównego ośrodka gminy. Zakłada się przede wszystkim powiększenie areálu terenów mieszkaniowych, stąd konieczność sporządzenia planu miejscowego i dostosowanie zapisów mpzp do obowiązującego Studium. Plan ma charakter porządkujący a zmiany są wynikiem innego przeznaczenia w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania.

Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r. poz. 2081 ze zm.). Oznacza to, że prognoza musi zawierać:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;

2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniem na te elementy.

W prognozie powinno przedstawić się: rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru a w przypadku prognozowanego negatywnego oddziaływania na Obszar Natura 2000, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.4. Metodyka

Metodyka zastosowana w opracowaniu, to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty

dotyczące obszaru gminy, powiatu i województwa. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu.

Wzięto także pod uwagę skalę planu, ze szczególnym uwzględnieniem możliwego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

Niniejsza prognoza została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu.

Wnioski do planu sformułowano w oparciu o zapewnienie podstawowego funkcjonowania i ochrony terenów najcenniejszych przyrodniczo na omawianym obszarze i w jego otoczeniu oraz zgodności projektu planu ze wskazaniami zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

1.5. Materiały wyjściowe

Przy opracowywaniu posłużono się następującymi materiałami wyjściowymi:

- Jaroszewski W., Marks L., Radomski A., 1985, *Słownik geologii dynamicznej*, Wydawnictwa Geologiczne
- Kleczkowski A.S., (red.) 1990, *Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500000* – Wyd. AGH, Kraków
- Kondracki J., 1994, *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, PWN, Warszawa
- *Mapa terenu do celów planistycznych 1:1000*
- *Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Szczerców, 2013*
- *Plan Gospodarki Odpadami Gminy Szczerców na lata 2009 – 2012, uwzględniający perspektywy na lata 2013 – 2016, 2009*
- *Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Szczerców, 2013*
- *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szczerców na lata 2018-2021z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, 2018*
- *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bełchatowskiego na okres od 2016 r. do 2019 r. z perspektywą na lata 2020 do 2023 r., 2016*
- *Program rozwoju lokalnego powiatu Bełchatowskiego, 2015*
- *Program ochrony środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024, 2016,*
- *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016 - 2022 z uwzględnieniem lat 2023 – 2028, 2017*
- *Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2017 r., 2018 Biblioteka Internetowa WIOŚ Łódź*
- Richling A, Solon J., 1998, *Ekologia krajobrazu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;
- *Roczna ocena jakości powietrza dla województwa łódzkiego - raport za 2018 rok, 2019, Biblioteka Internetowa WIOŚ Łódź*
- *Rocznik meteorologiczny i hydrologiczny obszaru oddziaływania Zakładu Górniczego KWB Bełchatów, 2017*
- *Operat wodnoprawny na odwodnienie Zakładu Górniczego KWB Bełchatów, 2014*
- *Pole Szczerców. Aktualizacja prognozy występowania wstrząsów sejsmicznych w rejonie kopalni Bełchatów, 2011*
- *Prognoza osiadań i odkształceń związanych z rozwojem wyrobiska górniczego i zwałowiska Pola Szczerców oraz rekultywacją wyrobiska górniczego Pola Bełchatów, 2018*
- *Sprawozdanie z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2017 roku, 2018, Biblioteka Internetowa WIOŚ Łódź*
- *Strategia Rozwoju Gminy Szczerców na lata 2016-2025 wraz z Planem Rozwoju Lokalnego na lata 2016-2022, 2016*
- *Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2015-2020, 2014*

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczerców, 2014*
- *Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczerców, 2017*
- *Wyniki pomiarów monitoringowych PEM na terenie woj. łódzkiego w latach 2008-2017, 2018, Biblioteka Internetowa WIOŚ Łódź*
- *Szafer W., Zarzycki K., 1977, Szata roślinna Polski, PWN, Warszawa*
- *Szponar A., 2003, Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa*
- *Woś A., 1996, Zarys klimatu Polski, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań*
- *Złoże Bełchatów. Aktualizacja prognozy występowania wstrząsów sejsmicznych rejestrowanych przez kopalnianą sieć sejsmologiczną – dokumentacja techniczna, 2019*

Strony internetowe (dostęp: 02.2020):

- www.bip.lodzkie.pl
- www.codgik.gov.pl
- www.geoportal.gov.pl
- www.google.maps.pl
- www.lodz.rdos.gov.pl
- www.mos.gov.pl
- www.pgi.gov.pl

Przepisy:

- *Uchwała Nr X/105/19 Rady Gminy Szczerców z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru przy ulicy Mokrej w Szczercowie*
- *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r. poz. 2081 ze zm.)*
- *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2018 poz. 1614 ze zm.)*
- *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293)*
- *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 ze zm.)*
- *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.)*
- *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm.)*
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2019 poz. 701 ze zm.)*
- *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161.)*
- *Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1862)*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112.)*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 103.)*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014 poz. 1713)*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183)*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409)*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408)*

1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej. Dokumenty te wyszczególnione poniżej znajdują odzwierciedlenie w ustawodawstwie polskim poprzez odpowiednie ustawy i rozporządzenia, a także inne dokumenty o znaczeniu strategicznym.

Do najważniejszych dokumentów programowych Unii istotnych dla wprowadzania koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju należą:

VI Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany: Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór – który stanowi 6 już program polityki ekologicznej UE, który formułuje 4 główne cele działania w zakresie ochrony środowiska na lata 2001 – 2010. Są to:

- zmiany klimatyczne – celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 8% w latach 2008 – 2012 (wspieranie zużycia odnawialnych źródeł energii);
- przyroda i bioróżnorodność – przywrócenie struktury i funkcjonowania systemów przyrodniczych;
- środowisko a zdrowie – redukcja zagrożenia pestycydami i chemikaliami;
- zasoby naturalne i odpady – zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenie ilości odpadów.

Sformułowane powyżej kierunki głównych działań określają cele strategiczne dotyczące ochrony środowiska i na jego podstawie opracowywane są kolejno programy lokalne, regionalne i krajowe.

Kolejnym istotnym dokumentem jest Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE, która za jeden z głównych celów uznaje ochronę środowiska naturalnego poprzez:

- zachowanie potencjału Ziemi,
- respektowanie ograniczeń naturalnych zasobów,
- zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i poprawy jego jakości,
- przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska,
- propagowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji, tak by oddzielić wzrost gospodarczy od degradacji środowiska.

Ponadto wyodrębniono siedem głównych wyzwań, którym przypisano cele ostateczne i operacyjne oraz działania:

- ograniczenie zmian klimatycznych oraz zwiększenie udziału czystej energii (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału paliw alternatywnych),
- zrównoważony transport - proekologiczna przebudowa modelu transportowego (wzrost udziału transportu kolejowego, wodnego i publicznego w strukturze transportu ogółem),
- promowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji (zwiększenie udziału ochrony środowiska w rozwoju gospodarczym),

- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi (unikanie ich nadmiernej eksploatacji) oraz zahamowanie degradacji różnorodności biologicznej,
- zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego (bezpieczeństwo i wysoka jakość produktów żywnościowych, produkcja i użytkowanie środków chemicznych w sposób bezpieczny dla zdrowia ludzi i środowiska),
- promowanie integracji i solidarności społecznej oraz stabilnej jakości życia,
- wyzwania w zakresie globalnego ubóstwa i trwałego rozwoju.

Kolejnym dokumentem jest Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – jest to dokument programowy Komisji Europejskiej, który obejmuje tematykę rozwoju zrównoważonego poprzez wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów środowiska. Do celów nadrzędnych należy ograniczenie emisji CO₂ (nawet o 30%), zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%.

Wśród najważniejszych ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić:

- dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (**Dyrektywa Ptasia**)
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (**Dyrektywa Siedliskowa**)

Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy.

Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (**dalej: dyrektywa SOOŚ**)
- dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (**dalej: dyrektywa OOS**)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „...jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”. Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Cele przedstawione w ww. dokumentach i aktach pranych Wspólnoty Europejskiej są podstawą rozwiązań prawnych obowiązujących w Polsce. Najważniejszym z nich jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polski, która w

art. 5 wskazuje, że - „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Politykę państwa w zakresie ochrony środowiska wyznaczają m.in. dokumenty: Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju – pierwsza próba określenia wizji Polski do roku 2025 wskazująca główne kierunki działań w zakresie polityki społecznej, rozwoju gospodarki i polityki państwa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i regionalnej. Strategia oparta została na koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Z punktu widzenia niniejszego opracowania szczególnej wagi nabiera aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym ujęty w Polityce Ekologicznej Państwa 2030. Projektowany dokument powinien spełniać wymogi zawarte w tym dokumencie tj. uwzględniać kształtowanie ładu przestrzennego pozwalając na racjonalną gospodarkę zasobami gminy w tym terenami cennymi przyrodniczo, uwzględniając powiązania ekologiczne i możliwości rozwoju przestrzennego.

Biorąc pod uwagę szczebel wojewódzki do jednego z najważniejszych dokumentów należy Program ochrony środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2017 – 2020 – jest to program, który: wskazuje wojewódzkie priorytety i cele ochrony środowiska do 2020 roku z perspektywą do roku 2024 wraz z działaniami prowadzącymi do ich osiągnięcia; określa harmonogram realizacji zadań, zasady zarządzania programem oraz źródła finansowania jego wdrażania. Dokument wyznacza szereg priorytetów dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych, zwiększania zasobów leśnych czy cennych gruntów rolnych, wskazuje na racjonalną gospodarkę eksploatacyjną ale także skupia się na kierunkach rekultywacji czy na programach redukujących zanieczyszczenia z różnych źródeł. Dokument też wyznacza standardy w zakresie edukacji ekologicznej, tak ważnej dla kształtowania pozytywnych podstaw społecznych oraz wskazuje na proponowane formy ochrony przyrody. Ważnym także w zakresie koordynacji działań z zakresu ochrony środowiska jest także Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016 - 2022 z uwzględnieniem lat 2023 – 2028.

Szczebel regionalny to przede wszystkim Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bełchatowskiego na okres od 2016 r. do 2019 r. z perspektywą na lata 2020 do 2023 r., którego głównym celem jako dokumentu operacyjnego jest wskazanie podstawowych problemów w zakresie ochrony środowiska w regionie oraz przedstawienie perspektywicznych kierunków ich rozwiązywania. W programie uwzględniono także wszystkie aspekty ochrony środowiska i zrównoważonego użytkowania jego zasobów. Niektóre cele zaś jak rolnicze wykorzystanie odpadów pościekowych czy likwidacja powstających w lasach „dzikich” wysypisk odpadów czy stałe dbanie o poprawę jakości rzek, wydają się niestety, stale aktualne. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szczerców na lata 2018-2021z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, 2018, to dokument, który przenosi problematykę zagadnień na grunt lokalny jednak wymaga aktualizacji.

Ponadto lokalne dokumenty, które przenoszą uwarunkowania powyżej wymienionych dokumentów na grunt

gminy to między innymi Strategia Rozwoju Gminy Szczerców na lata 2016-2025 wraz z Planem Rozwoju Lokalnego na lata 2016-2022, która uwzględnia potrzebę rozwoju gminy w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych i społecznych oraz komunikacyjnych. Kolejnym dokumentem jest Plan Gospodarki Odpadami Gminy Szczerców na lata 2009 – 2012, uwzględniający perspektywy na lata 2013 – 2016, który zawiera analizę stanu gospodarki odpadami na terenie gminy (rodzaj, ilość, źródła powstawania odpadów oraz system zbierania odpadów) oraz prognozę dalszych zmian w zakresie gospodarki odpadami. Dokument ten wymaga aktualizacji lub zmiany systemowej (na stronie urzędu gminy, nie znaleziono innych dotyczących analiz związanych z gospodarką odpadami).

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, miedzynkowskim i krajowym zostały uwzględnione w planie zagospodarowania (w zakresie zapisania jak najbardziej racjonalnych zasad kształtowania przestrzeni objętej planem, uwzględnia on także uwarunkowania wynikające z zapisów dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego), dla którego sporządzona została niniejsza prognoza.

2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ze względu na charakter i skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja planu nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, związane z planowanym przekształceniem terenu i wprowadzeniu zabudowy o różnych funkcjach nie powinno zmienić się na tyle silnie by konieczne było wprowadzanie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska. Plan ma charakter incjujący i reorganizujący część funkcji, ale też niejako legalizujący istniejące już zainwestowanie, ponadto, dostosowanie nowego przeznaczenia wiąże się także z reorganizacją zainwestowania i prawidłowego kształtowania struktury urbanistycznej i przyrodniczej terenu planu.

Przed wszystkim przeprowadzanie analiz powinno wiązać się z zastosowaniem przepisów zawartych w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r. poz. 2081 ze zm.).

Ustawa EIA reguluje kwestie postępowania w zakresie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko. Oczywiście zakładając, że zagospodarowanie przestrzenne fragmentu gminy Szczerców zostanie przeprowadzone zgodnie z zapisami projektu miejscowego planu i nie będą lokalizowane tam przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej. Uchwała jednak nie zakazuje tych, które mogą oddziaływać potencjalnie, dlatego na etapie przedrealizacyjnym trzeba zweryfikować ewentualne oddziaływania w granicach planu i poza nimi.

Analizę skutków realizacji postanowień planu można wykonać w ramach oceny aktualności studium i planów sporządzanych przez Wójta Gminy Szczerców. Obowiązek wykonywania analiz wynika z Ustawy o planowaniu

i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293). Należałoby tu zwrócić szczególną uwagę na realizację planu w zakresie urządzania zieleni, krajobrazu i zachowania powierzchni biologicznie czynnej ustalonej w planie w odniesieniu do przepisów odrębnych z naciskiem na te dotyczące ochrony przyrody.

Ponadto, do wykonania analiz możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie. Ocenę aktualności studium i planów powinno się sporządzać, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu, jeśli oczywiście nastalaby taka konieczność.

3. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego rejonu objętego projektem planu

3.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego

Gmina Szczerców jest jedną ze 135 gmin województwa łódzkiego i jedną z 9 gmin powiatu bełchatowskiego. Powierzchnia gminy liczy 12895 km², co stanowi 13,3 % powierzchni powiatu (967,5 km²) i 0,71% powierzchni województwa (18219 km²). Gminę tworzą 22 sołectwa. Północna granica gminy Szczerców oddziela ją od gminy Zelów, wschodnia od gmin Kluki i Kleszczów, południowa i południowo-zachodnia od gmin Sulmierzyce i Rzęśnia w powiecie pajęczańskim, a zachodnia od gminy Rusiec oraz od gminy Widawa w powiecie łaskim. Oznacza to, że gmina Szczerców jest graniczną gminą swego powiatu wobec powiatów pajęczańskiego (od strony południowej) i łaskiego (od strony zachodniej).

Miejscowość Szczerców – centrum administracyjne gminy - oddalona jest o 19 km na zachód od stolicy powiatu – Bełchatowa i o 65 km na południowy zachód od stolicy województwa – Łodzi.

Najprężniej rozwijającą się gałęzią przemysłu gminy Szczerców jest przemysł wydobywczy oparty na miejscowych zasobach węgla brunatnego.

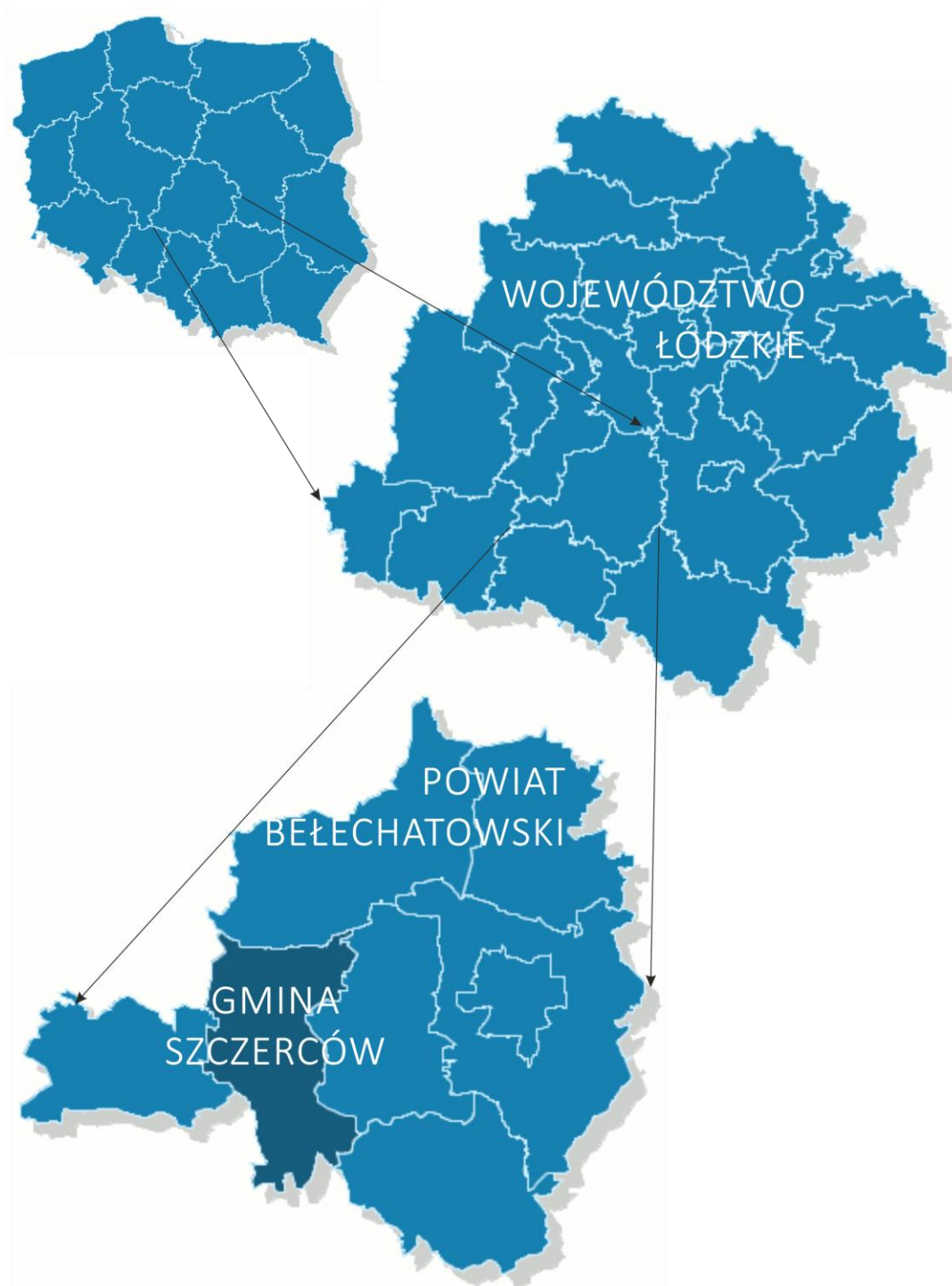
Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania jest położony w centralnej części gminy, przy zachodniej granicy obrębu ewidencyjnego Niwy, w sąsiedztwie ulic: Mokrej i Słonecznej.

Rzeźba, geologia, grunty

Gmina Szczerców położona jest nad Widawką – prawobrzeżnym dopływem Warty (tj. w dorzeczu środkowej Warty). Gmina położona jest niemal w całości w granicach Kotliny Szczercowskiej (318.23) – mezoregionu, stanowiącego południowy, graniczny fragment makroregionu – Niziny Południowowielkopolskiej (318.2), sąsiadującego od strony południowej z mezoregionem Wyżyny Wieluńskiej (341.21), wchodzącym w skład makroregionu Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej (341.2). Od strony północnej Kotlina Szczercowska sąsiaduje z mezoregionem Kotliny Sieradzkiej (318.18), natomiast od strony zachodniej z mezoregionem Wysoczyzny Żłoczewskiej (318.22).

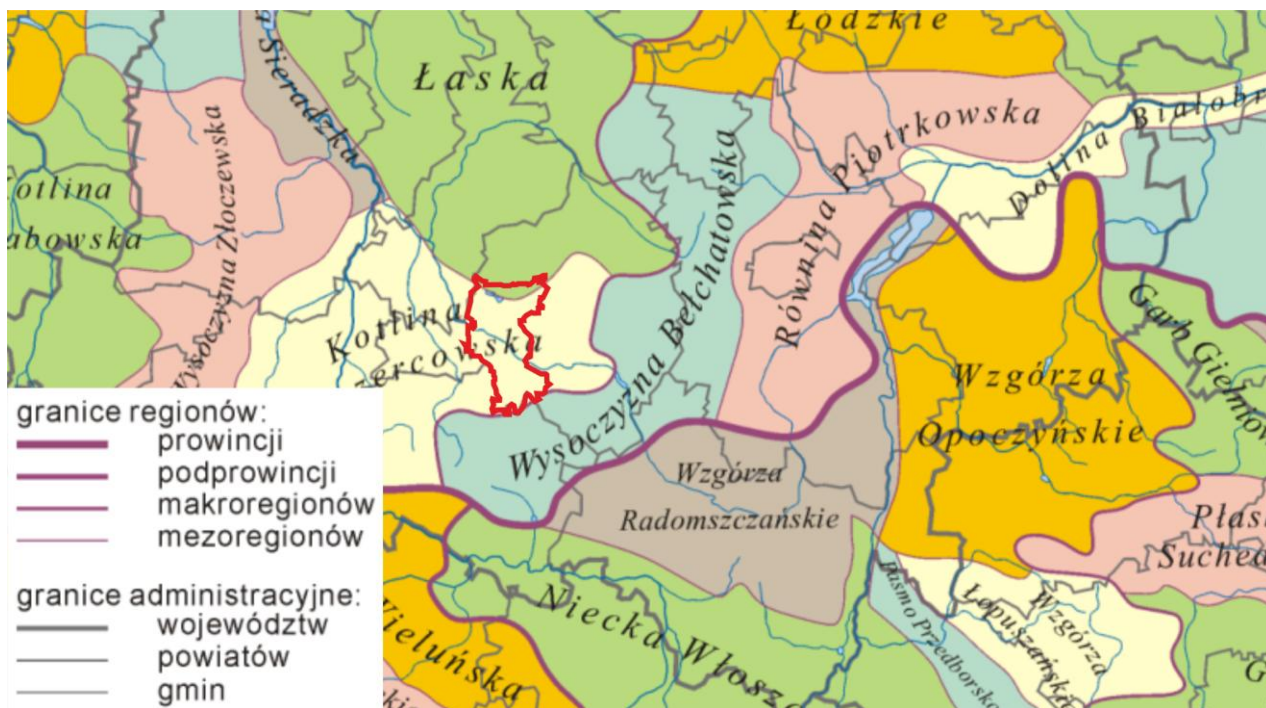
Południowe krańce gminy (tereny części odkrywkowej kopalni węgla brunatnego KWB Bełchatów – pola Szczerców) położone są w granicach południowo-zachodnich granicznych fragmentów mezoregionu

Wysoczyzny Bełchatowskiej (318.81), wchodzących w skład makroregionu Wzniesień Południowomazowieckich (318.8). Z mezoregionem tym Kotlina Szczercowska sąsiaduje także od strony wschodniej.

Rysunek 1. Teren gminy Szczerców na tle powiatu, województwa i kraju, źródło: internet.

Kotlina Szczercowska ma powierzchnię 1,2 tys. km² i stanowi równinę o charakterze misy końcowej lodowca zlodowacenia Warty. Wysokości kształtują się na poziomie od 160 m w części centralnej do ok. 200 m na krańcach wschodnich; przykryta piaskami i warstwami iłów warwowych oraz materiałem morenowym; liczne zespoły wydym parabolicznych. Kotlina odwadniana jest przez Wartę i jej dopływ Widawkę. We wschodnim skraju znajdują się złoża węgla brunatnego.

Rysunek 2. Teren gminy Szczerców na podziału fizycznogeograficznego wg Kondrackiego, źródło: opracowanie własne

Początek rozwoju pokrywy polskiej platformy paleozoicznej sięga górnego permu – cechsztynu (era paleozoiczna). W podłożu młodszych osadów geologicznych gminy Szczerców (i obszaru opracowania) zalegają utwory tej pokrywy: mezozoiczne - jurajskie i kredowe, tworzące na tym obszarze południową część Niecki łódzkiej, a zarazem Niecki Mogileńsko-Łódzkiej. Obie te jednostki geologiczne wchodzi w skład wielkiej, strukturalnej, mezozoicznej, laramijskiej jednostki geologicznej Polski – synklinorium szczecińsko-łódzko – miechowskiego.

Niecka łódzka oraz jej macierzyste jednostki to struktury zbudowane w wyniku wielopromiennych fałdowań wszystkich faz orogenezy alpejskiej (od laramijskiej do walachijskiej). Ich wynikiem jest występowanie, w obrębie niecki, licznych obniżień i wypiętrzeń o przebiegu NW - SE. Kulminacje stropu utworów mezozoicznych niecki występują w jej osi.

Gmina Szczerców znajduje się w obrębie południowej części niecki łódzkiej. W spągu wypełniających nieckę osadów górnej kredy, zalegają piaskowce wapniste cenomanu. Powyżej leżą wapienie inoceramowe i otwornicowe turonu, margle, wapienie i opoki kampanu, koniak, mastrycht i santonu, uformowane w postaci fałdowych, wąskich jednostek antyklinalnych jak i szerszych - synklinalnych. Wewnętrzna struktura niecki łódzkiej jest skomplikowana, co wiąże się przede wszystkim z procesami halokinetycznymi tj. z ruchem soli permskich, tzn. tektoniką solną i jej licznymi, rozległymi dyslokacjami. Występujące tu struktury solne przebijają lub wypiętrzają sfałdowane osady kredy, tworząc diapiry (wysady solne) m.in. Rogóżna i Dębiny. Najważniejszą dyslokacją w rejonie gminy Szczerców jest trzeciorzędowy rów tektoniczny Kleszczowa, przebiegający równoleżnikowo m.in. przez południowe obrzeża gminy Szczerców, Żłobnicę, Kleszczów i Piaski, a zarazem przez północną część elewacji Radomska – Przedborza, oddzielającą nieckę łódzką od niecki miechowskiej. Rów ten – tj. depresja - wypełniony został w miocenie i pliocenie osadami serii podwęglowej,

węglowej i nadwęglonej (na seriach tych zalegają sięgające powierzchni osady czwartorzędowe). Jego długość sięga 78 km (od rejonu Przedborza na wschodzie do rejonu Pajęczna na zachodzie), szerokość od 1,5 do 2,0 km, a głębokość do ponad 200 m.

Serię podwęglową tworzą piaski, iły mułki i mułowce z wkładkami węgla brunatnego o miąższości dochodzącej do kilkudziesięciu metrów. Zalegające powyżej pokłady węgla brunatnego serii węglowej, o miąższości od kilku do 120 m. (maksymalnie do 160 m), przewarstwione są łąkami zastoiskowymi, mułowcami, piaskami oraz kredą jeziorną i gytią. Ze względu na różnice w budowie geologicznej w złożu węgla wyodrębniono trzy pola: „Bełchatów”, „Szczerców” i „Kamieńsk”. W podłożu zachodniej granicy miejscowości Faustynów (i miejscowości Żłobnica) występuje uformowany w trzeciorzędzie wysad solny „Dębina”, w którym strop wysadu występuje na głębokości 160 – 220 m pod powierzchnią terenu. Rejon tego wysadu dzieli położoną od niego na wschód - eksploatowaną od 1977 r. odkrywkę pola Bełchatów KWB Bełchatów - od położonej od niego na zachód, eksploatowanej od 2002 r. odkrywki pola Szczerców.

Pokrywające serię węglową młodsze osady mioceńskie i plioceńskie składają się z łąków, łąkowców, mułków i mułowców z niewielkimi wkładkami węgla brunatnego. Miąższość tej – nadwęglowej serii, osiąga maksymalnie kilkadziesiąt metrów. Miąższość osadów trzeciorzędowych w obrębie rowu Kleszczowa przekracza ogółem 430 m.

Utwory trzeciorzędowe gminy występujące poza obrębem depresji Kleszczowa to wyłącznie nikłej miąższości paleoceńskie, zwiaterelinowe mułowce i gliny oraz eoceńskie piaski i iły, występujące bezpośrednio pod osadami czwartorzędowymi.

Natomiast miąższość zalegających utworów czwartorzędowych, osiąga w obrębie rowu erozyjnej znajdującej się po północnej stronie Rowu Kleszczowa, ponad 300 m, występującej głównie na terenie gminy Kleszczów, wahając się poza jego zasięgiem do 60 m. Są to piaski, iły i mułki zastoiskowe wszystkich polskich zlodowaceń i interglacjałów oraz, tego samego wieku, piaski i żwiry wodno-lodowcowe, o miąższości sięgającej 5 m. W centralnych i południowych rejonach gminy występuje nieomal ciągła pokrywa brunatno-żółtych glin zwałowych. Mniej powszechnie występujące osady piaszczysto-pylaste obecne są głównie w północnych partiach gminy. Z kolei gminne osady peryglacialne to piaski rzeczne i wydmore, spotykane w dolinach Widawki, Krasówki i Pilsa. Najmłodsze – występujące na powierzchni - osady holocenu to piaski rzeczne, namuły torfiaste i torfy, powszechnie występujące w zagłębieniach terenu i dolinach rzek. Średnia miąższość torfów sięga 2,0 m, dochodząc maksymalnie do 5,0 m.

Występujący w polach „Bełchatów” i „Szczerców” węgiel brunatny daje od 1977 r. oparcie istnjącemu kompleksowi paliwowo-energetycznemu, na który składają się PGE GiEK S.A. Oddział KWB Bełchatów i PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów posiada koncesje udzielone przez Ministra Środowiska na wydobywanie węgla brunatnego ze Złoża (pola) Bełchatów – obowiązującą do dnia 31.12.2026 r., jak i ze Złoża (pola) Szczerców – obowiązującą do dnia 17.09.2038 r. Decyzje koncesyjne ustanowiły równocześnie powierzchnie

obszarów i terenów górniczych dla obu eksploatowanych pól (złóż):

Obszar górniczy „Pole Bełchatów I” określony został na 19417152 m², a teren górniczy na 557 km². Odpowiednio - obszar górniczy „Pole Szczerców I” określony został na 41081643 m², a teren górniczy na 515 km². W zasięgu terenu górniczego „Pole Bełchatów I” pozostaje 15 gmin, w tym część gminy Szczerców, a w zasięgu terenu górniczego „Pole Szczerców I” – 12 gmin, w tym m.in. gminy Kleszczów, Kluki, Rusiec i Szczerców. Obszar i teren górniczy „Pole Szczerców I”, zajmują znaczne (południowe) powierzchnie terenów gminy. Ponadto tereny górnicze obu pól, mają część wspólną, o powierzchni około 370 km².

Teren planu znajduje się w zasięgu wpływu odwodnienia złoża „Bełchatów” wg stanu na 03.2018 r. i pozostanie w zasięgu leja depresji do 2025 r. zgodnie z prognozowaniem zasięgu leja depresji zamieszczonym w „Operacji wodnoprawnym na odwodnienie Zakładu Górniczego KWB Bełchatów”. W związku z tym może być potencjalnie zagrożona procesem osiadania powierzchni terenu, jednak dotychczasowe obserwacje wskazały, że procesy osiadania nie miały większego wpływu na zabudowę, a tym samym nie stwarzały zagrożenia dla ludności.

Według Prognozy osiadań i odkształceń obszar południowej części gminy leżący na terenie górniczym „Pole Szczerców” został zaliczony do kategorii „I” terenu górniczego, którego wpływ odkształceń na obiekty budowlane jest określony a osiadanie i odkształcanie powierzchni terenu określono na podstawie prognozowanej wartości w przedziale od 0,1 do 0,12 m. Obszar narażony na występowanie wstrząsów sejsmicznych (prognozowane przyspieszenia drgań powierzchni o wartości 250 – 500 mm/s²).

Ukształtowanie terenu nie wykazuje zagrożenia występowania osuwisk. Warunki ukształtowania powierzchni terenu i rzeźby terenu dla potrzeb zabudowy są na ogół korzystne. Obszar opracowania jest dość jednorodny nieznacznie nachylony w kierunku północno-zachodnim a wysokości terenu wahają się od 165,6 do 168,8 m. n.p.m.

Surowce mineralne:

Teren objęty planem położony jest w odległości 6,5 km od Pola Szczerców, natomiast znajduje się częściowo w granicach terenu górniczego „Pole Szczerców”. W „Polu Szczerców” udokumentowany pokład węgla brunatnego osiąga średnią miąższość 55,3 m (maksymalnie do 167,5 m), jego spąg występuje na średniej głębokości 179,1 m, a średnia miąższość nadkładu sięga 129,1 m. Odkrywka (kopalnia) w Polu Szczerców, usytuowana między miejscowościami Chabielice i Młynki na północy, Parchliny na wschodzie, Zabrzezie i Łęczyska na południu i drogą wojewódzką nr 483 na zachodzie, przekracza obecnie powierzchnię 673 ha, docelowo osiągnąć ma 2359 ha.

Wody powierzchniowe:

Gmina Szczerców (i obszar opracowania) położona jest w całości w granicach zlewni (dorzecza) II rzędu - Warty, największego, prawobrzeżnego dopływu Odry, do której uchodzi w 617,6 km jej biegu. Oznacza to, że teren gminy jest prawobrzeżnym fragmentem zlewni środkowej Odry.

Pierwotna, gęsta sieć hydrograficzna gminy, złożona z drobnych, bezimiennych cieków i stawów, a także terenów podmokłych, uległa zanikowi, w wyniku zdepresjonowania wód czwartorzędowych i mezozoicznych, wskutek długoletniego, intensywnego odwadniania terenów KWB Bełchatów. Nastąpiło zmniejszenie przepływu w rzekach i ucieczka wody z nieuszczelnionych koryt cieków i rowów na obszarze leja depresji. Takim samym przeobrażeniem uległy większe rzeki obszaru. Obecnie wielkość zrzucanych wód odwodnieniowych do wód powierzchniowych gminy i jej rejonu oscyluje wokół wielkości 6,2 m³/s (z pola Bełchatów – 51%, z pola Szczerców – 42% i z bariery wysadu solnego Dębina – 7%).

W rejonie opracowania znajduje się ciek, który odwadnia częściowo teren opracowania i łączy się z rzeką Krasówką, której przebieg w toku eksploatacji wyrobiska ulega ciągłym zmianom i obecnie znajduje się po zachodniej i południowej stronie wyrobiska.

Teren opracowania znajduje się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych Widawka od Kręcicy do Krasówki o kodzie PLRW6000191825. Są to silnie zmienione części wód, których stan oceniony jest jako umiarkowany. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, jednak zastosowano odstępstwo od ich osiągnięcia. Ze względu na zaburzony reżim hydrologiczny (wpływ kopalni Bełchatów) oraz zmiany morfologiczne w zakresie drożności cieku.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są narzędziem polityki wodnej w Polsce a ich opracowanie wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stanowią podstawę podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego opublikowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (mapy opublikowane na hydroportalu <http://mapy.isok.gov.pl/>), teren opracowania nie jest zagrożony zalaniem wodami powodziowymi.

Wody podziemne:

Nieomal cała gmina Szczerców położona jest - wg podziału Polski na jednostki hydrogeologiczne B.Paczyńskiego - w makroregionie centralnym, regionie VII – łódzkim i subregionie VII₂ – bełchatowskim. Zachodnie obrzeża gminy wchodzi w skład regionu XII – śląsko-krakowskiego oraz objęte są granicami górnego jurajskiego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 – „Częstochowa Wschód”, gromadzącego wody szczelinowo-krasowe i szczelinowo-krasowo-porowe.

Wody podziemne występują w gminie Szczerców głównie w utworach:

- **czwartorzędowych** – piaszczysto-żwirowych, występujących na powierzchni oraz w obrębie depresji Kleszczowa, w kilku warstwach przedzielonych glinami zwałowymi lub łłami zastoiskowymi, na głębokości ponad 100 m, jako wody porowe, pozostające pod ciśnieniem, zasilane głównie przez infiltrację opadów atmosferycznych; tworzą główny poziom użytkowy w centralnej i południowej części gminy; warunki ich występowania zostały radykalnie zmienione, w wyniku wieloletniego odwadniania KWB Bełchatów;
- **górnokredowych** w wapieniach, marglach i opokach; w wapieniach, jako wody szczelinowe, zasilane głównie przez infiltrację poprzez utwory czwartorzędowe; miąższość wodonośnych utworów sięga 130 m; zalegają na głębokości od kilkunastu do 300 m – w obrębie depresji Kleszczowa; są one drenowane licznymi studniami zarówno użytkowymi jak i odwodnieniowymi;
- **dolnokredowych** w piaskach i piaskowcach kredy dolnej, jako wody szczelinowo-porowe-ciśnieniowe (subartezyjskie);
- **górnourajskich** w spękanych, uszczelinionych i częściowo skrasowiałych wapieniach i marglach; wody te są napięte w rejonach, gdzie utwory czwartorzędu pokrywają wapienie jurajskie (w północnej części gminy i w obrębie rowu Kleszczowa) lub swobodne w południowych partiach gminy; wapienie jurajskie są zasilane w wodę głównie przez infiltrację nadległych utworów czwartorzędowych lub poprzez opady atmosferyczne; drenowane są głównie przez otwory (studnie) barier odwadniających kopalnie.

Większość wód podziemnych regionu nie posiada szczelnej, naturalnej izolacji przed infiltracją zanieczyszczeń powierzchniowych. Toteż wody te wymagają szczególnej ochrony.

Rozpoczęcie w latach 70-tych XX w. robót odwodnieniowych KWB Bełchatów na wielką skalę spowodowało powstanie i rozwój leja depresji, którego zasięg (powierzchnia) zmieniał się w czasie w zależności od intensywności prowadzonych robót górniczych. Jako zasięg przyjęto taką odległość, w której zwierciadło wód podziemnych uległo obniżeniu o 1 m w stosunku do pierwotnego, wieloletniego stanu – czyli stanu z przed 1975 r. Depresja rozwijała się początkowo na kierunkach W – E oraz S – E, a zasięg zwiększał się z 34,8 km² w 1975 r. do 273 km² w 1981 r. Po uruchomieniu odwadniania pola Szczerców kierunki rozwoju leja uległy zmianie na N-W oraz W i S-W, zaś jego zasięg wzrastał z 470 km² w 2000 r. do 711 km² w 2003 r., zmniejszając się po stronie wschodniej, a intensyfikując się po stronie zachodniej. Zgodnie z prognozowanymi parametrami eksploatacji systemu odwodnienia w latach 2016-2025 ilość wód pompowanych maleje i powierzchnia leja depresji również będzie mniejsza od dotychczasowej, która wynosi 482 km² wg stanu na 03.2018.

Konsekwencjami zdepresjonowania regionu było generalne obniżenie poziomu wód podziemnych i zanik wody w studniach kopanych i płytkich wierconych regionu.

Na terenie opracowania brak jest ujęć wody lub ich stref ochronnych. Obszar znajduje się poza zasięgiem występowania głównych zbiorników wód podziemnych.

Badany obszar znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 83 o kodzie PLGW600083. Należą one do regionu wodnego Warty. Stan ilościowy tych wód oceniony jest jako słaby, natomiast chemiczny jako dobry. Wody te są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Rysunek 3. Okolice terenu planu na tle JCWPd i JCWP, źródło: <https://szczercow.e-mapa.net/>

Warunki klimatyczne:

Gmina Szczerców (a z nią obszar opracowania) położona jest, wg W. Okołowicza i D. Martyn, na granicy 3 krajowych regionów klimatycznych: śląsko-wielkopolskiego, łódzkiego i małopolskiego. Z kolei wg R.Gumińskiego, znajduje się ona w granicach łódzkiej dzielnicy klimatycznej. Jej warunki klimatyczne, podobnie jak całej Polski środkowej, kształtowane są w wyniku ścierania się w ciągu roku głównie mas powietrza polarno-morskiego (atlantyckiego) - 65% dni w roku, oraz mas powietrza kontynentalnego (azjatyckiego) - 29% dni w roku. Stąd też wynika typowa dla klimatu niżu polskiego przejściowość, wyrażająca się częstą zmianą stanów pogodowych i występowaniem sześciu pór roku.

Sporadycznie, głównie w kwietniu (7% dni) i maju (13,5% dni), występują masy powietrza arktycznego. Najrzadziej notowaną masą powietrza jest powietrze zwrotnikowe (4 %).

Sezonowe wzmożenie częstotliwości napływu powietrza arktycznego lub zwrotnikowego wyraża się występowaniem okresów skrajnie ciepłych lub chłodnych. W efekcie głównie wiosną występują znaczne kontrasty termiczno - wilgotnościowe, wynikające ze wzmożonych częstotliwości występowania mas arktycznych i zwrotnikowych.

Toteż pod względem naturalnych warunków klimatycznych obszar gminy wykazuje charakterystyczne cechy pośrednie między strefą oddziaływania wpływów oceanicznych od zachodu i kontynentalnych od wschodu. Położenie Kotliny Szczercowskiej w granicach niżu środkowopolskiego wywiera istotny wpływ na poszczególne składniki klimatu, który ma więcej cech oceanicznych, co wyraża się łagodniejszymi temperaturami zimy oraz niższymi wartościami rocznych amplitud temperatury powietrza.

Średnia roczna temperatura powietrza oscyluje wokół wartości 8,0°C. Średnia liczba dni z przymrozkami wynosi 75 dni w roku. Średnia temperatura stycznia wynosi: -2,2°C, a lipca 18,0°C. Najniższe temperatury miesięczne notowane są w grudniu, styczniu i lutym. Najwyższe – w lipcu i sierpniu. Okres wegetacyjny trwa średnio 210 dni.

Układ poszczególnych elementów klimatycznych ulega zróżnicowaniu w zależności od wyniesienia, ukształtowania, pokrycia terenu czy też zalegania wód gruntowych. Najwyraźniejsze różnice pojawiają się między terenami dolinnymi, a otwartymi terenami wysoczyznowymi.

Gleby:

Przydatność rolniczą gleb określają klasy bonitacyjne wyróżnione przez Szponara (2003) na podstawie następujących kryteriów: budowa profilu glebowego (typ i podtyp gleby, rodzaj, gatunek, miąższość poziomu próchnicznego i zawartość próchnicy, skład chemiczny gleby i jej odczyn, oglejenie, właściwości fizyczne); stosunki wilgotnościowe uwarunkowane położeniem w terenie; wysokość bezwzględna. *W obszarze opracowywanego planu większość terenu to grunty rolne klasy V i VI oraz łąki klasy V.*

Grunty rolne w obrębie opracowania zgodnie z ustawą z dn. 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161.) nie podlegają ochronie oraz nie wymagają wyłączenia z produkcji rolnej poprzez zgodę ministerialną.

Fauna i flora:

Występowanie zwierząt ściśle związane jest ze zbiorowiskami roślinnymi, w których znajdują pożywienie i schronienie. Zatem w związku ze zmianami szaty roślinnej (wylesienia, osuszanie łąk, procesy urbanizacyjne) zniszczone zostały naturalne siedliska i biotopy. Na analizowanym terenie występuje jedynie fauna i flora terenów rolniczych oraz terenów podlegających antropopresji.

Z uwagi na rolniczy charakter gminy dominuje fauna terenów rolniczych, których bogactwo zależy od stopnia mozaikowości terenu oraz intensywności prowadzonej na tych obszarach działalności antropogenicznej.

Ponadto fauna skupia się głównie w rejonie dolin rzek, zbiorników wodnych, terenów podmokłych oraz lasów. Należy zatem unikać odwodnień terenu (osuszania zbiorników wodnych, torfowisk) i wyrębu na znacznych powierzchniach.

Wybudowane przez człowieka zabudowania tworzą swoisty układ biocenotyczny akceptowany tylko przez niektóre gatunki zwierząt i stanowią przeszkodę na szlakach migracyjnych zwierząt.

Obszar opracowania stanowi teren przekształcony w wyniku działalności człowieka. Przeważająca jego część jest obecnie użytkowana rolniczo. W północno – zachodnim fragmencie tego obszaru zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Brak w obrębie analizowanego terenu naturalnych elementów zagospodarowania, kwalifikujących się do objęcia ochroną w planie.

Brak jest stanowisk roślin objętych ochroną gatunkową wg załączników do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014r. poz. 1409), jak i siedlisk przyrodniczych wyszczególnionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510 ze zm.).

*Toteż szata roślinna obszaru opracowania to wyłącznie gatunki synantropijne – pospolite. W otoczeniu zabudowy oraz na powierzchniach przydrożnych i w rowach przeważają fitocenozy *Urtico – Aegopodietum podagrariae*, zbiorowiska pokrzyw lub bylicy pospolitej. Na poboczach dróg, parkingów lub utwardzonych chodników występują: wiechlina roczna, życica trwała, babka szerokolistna i rdest ptasi. Wieloletnia presja antropogeniczna spowodowała, iż fauna gminy odznacza się następującymi cechami: występowanie gatunków fauny, które dostosowały się do przekształconego układu biocenotycznego (m.in. w obszarze opracowania).*

Są to pospolite owady, ssaki na terenach rolnych np. mysz domowa i kuna domowa czy łasica i tchórz, w terenach zabudowy obecne są: kret, jeź i wiewiórka.

Wśród ptaków wymienić można skowronka, trznadla, potrzęsacza, kopciuszka. Do gatunków ptaków korzystających z tego obszaru jako miejsce żerowania można zaliczyć myszołowa czy pustułkę.

Podsumowując zasadniczo szata roślinna jak i fauna omawianego obszaru niczym nie wyróżnia się na tle terenów sąsiednich.

3.2. Obszary chronione

Ochrona środowiska przyrodniczego

Na terenie objętym niniejszym opracowaniem nie występują prawnie chronione zasoby przyrodnicze – najbliższym obszarem chronionym jest Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Widawki oddalony od terenu planu o ok. 2,8 km na wschód. Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31

Ochrona środowiska kulturowego

3.3. Stan i funkcjonowanie środowiska

21

powierzchni terenu (o prognozowanej wartości 0-0,02 m) oraz obszaru narażonego na występowanie wstrząsów sejsmicznych (prognozowane przyspieszenia drgań powierzchni o wartości 0-10 mm/s).

Elementy biotyczne, to elementy, które uległy największym przekształceniom. Najpierw funkcja rolna oraz towarzyszące zabudowania a w raz z nimi budowa sieci komunikacyjnej i elementów infrastruktury technicznej spowodowały zupełne ich przekształcenie. Chodzi przede wszystkim o wyparcie pierwotnej szaty roślinnej oraz fauny na rzecz gatunków antropogenicznych związanych z bytowaniem człowieka.

Do miejsc potencjalnych zagrożeń dla środowiska w obszarze planu należą: strefy zabudowań oraz tereny komunikacyjne i elementy infrastruktury technicznej. Oddziaływania potencjalne to przede wszystkim emisja pyłów i gazów, związana głównie z okresem grzewczym, emisja kołowa z pojazdów poruszających się po sieci dróg dojazdowych, ponadto niewłaściwe postępowanie z odpadami, niewłaściwe składowanie, przechowywanie czy ich utylizacja.

Zgodnie z wyciągiem z dokumentacji technicznej pt. „Złoże Bełchatów. Aktualizacja prognozy występowania wstrząsów sejsmicznych w rejonie Kopalni Bełchatów – dostosowanie Górniczej Skali Intensywności Sejsmicznej (GSIS-2017) teren opracowania znajduje się w obszarze narażonym na osiadanie i odkształcanie powierzchni tereni o prognozowanej wartości 0-02 m oraz w obszarze narażonym na występowanie wstrząsów sejsmicznych o prognozowanym przyspieszeniu drgań powierzchni o wartości 0-10 mm/s. Oznacza to, że odczuwalność drgań i wstrząsów będzie znikoma dla mieszkańców, i nie spowodują żadnych szkód, co najwyżej mogą kołysać wiszące przedmioty a także oddziaływania sejsmiczne nie będą miały negatywnego oddziaływania na budynki. Brak w obrębie opracowania obiektów i urządzeń szczególnie uciążliwych.

3.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Odporność na degradację i zdolność do regeneracji można oceniać w odniesieniu do rodzaju pokrywy glebowej, stopnia zagrożenia zanieczyszczeniami wód powierzchniowych, izolacji wód podziemnych czy rodzaju pokrywy roślinnej.

Najmniej narażone na degradację środowiska przyrodniczego są obszary niezamieszkałe i rzadko odwiedzane przez człowieka. *Na omawianym fragmencie gminy Szczerców takie obszary w zasadzie nie występują, nawet jeśli są niezabudowane (tereny użytków rolnych), podlegają stałym wpływom zewnętrznym (ingerencja ludzka, penetracja obszarów, zaśmiecanie).* Ekosystem pierwotny terenu został przekształcony w wyniku działalności człowieka za sprawą rozwoju funkcji rolniczej a później *mieszkalnej, zagrodowej*, sieci dróg, czy przekształceń wynikających z unormowania stosunków wodnych.

Wiążą się z tym pewne typowe dla charakteru przekształceń elementy, które wpływają na zmianę środowiska przyrodniczego. W przypadku terenów biologicznie czynnych, czyli ogródków przydomowych, terenów zieleni urządzonej czy terenów rolnych należy do nich stosowanie nawozów sztucznych, środków ochrony roślin, które mogą w sposób negatywny oddziaływać chociażby na wody gruntowe i glebę. Poza okresem wegetacyjnym, kiedy pokrywa glebowa pozbawiona jest roślinności, może dochodzić do wzmożonej erozji

wietrznej. Należy pamiętać, że zbiorowiska roślinne pochodzenia antropogenicznego są często zbiorowiskami mało stabilnymi i wrażliwymi na wszelkie zmienne warunki środowiskowe. Ich istnienie i prawidłowe wzrastanie zależy od ciągłej ingerencji ludzkiej w środowisko przyrodnicze.

Do zagrożeń na analizowanym obszarze, do których może dochodzić w wyniku przekształceń środowiska przyrodniczego należy zaliczyć także zwiększenie poboru wód oraz produkcję płynnych zanieczyszczeń związanych z działalnością ludzką oraz zanieczyszczenie gleby oraz wód podziemnych i powierzchniowych zanieczyszczeniami komunalnymi.

Pomimo wprowadzonej surowej gospodarki wodno-kanalizacyjnej, prowadzenia programów dotyczących postępowania z odpadami, zawsze znaleźć można w obszarach gminy miejsca, gdzie znajdują się dzikie wysypiska śmieci, czy tereny, które nadal wymagają dodatkowego uzbrojenia infrastrukturalnego. Dodatkowym i stałym źródłem oddziaływania jest generowany przez mieszkańców oraz przejeżdżających przez teren gminy ruch kołowy pojazdów, który wpływa nie tylko na strefę przyrodniczą gminy (zanieczyszczenia gleb, powietrza) ale także jest elementem obniżającym komfort życia (hałas, wibracje) oraz wpływającym na bezpieczeństwo (wypadki, kolizje). Na obszarze analizowanym – marginalne oddziaływanie.

Aby wzmocnić naturalną odporność środowiska przyrodniczego gminy Szczerców należy przede wszystkim racjonalnie użytkować istniejące tereny leśne i inne tereny aktywne biologicznie w obrębie całego terenu gminy, wprowadzać dodatkowe zadrzewienia i zakrzewienia, utrzymywać zieleń łągową w obrębie dolin oraz objąć dodatkowo ochroną prawną tereny o najwyższych walorach ekologicznych.

3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu

W przypadku zaprzestania dalszego inwestowania na tym terenie nie powinny wystąpić nowe niekorzystne zmiany. Brak realizacji zapisów projektu miejscowego planu nie zmieni jednak istniejących uciążliwości takich jak:

- hałas, którego głównym źródłem jest komunikacja;
- emisji pyłów i gazów (głównie SO₂, CO, CO₂) z indywidualnych gospodarstw, oraz emisji gazów związanych z komunikacją;
- degradacja krajobrazu wywołana wprowadzeniem chaotycznej zabudowy;
- emisji zanieczyszczeń i produkcji odpadów związanych z gospodarką komunalną;
- presja na przyrodę ożywioną – gospodarka ludzka nie pozwala na otworzenie naturalnych systemów przyrodniczych, swoiste bariery w postaci tras komunikacyjnych, zwiększająca się powierzchnia terenów zabudowanych, powodować będą utrzymywanie się już zaistniałych dysonansów w funkcjonowaniu ekosystemów;
- zaśmiecanie terenów, zwłaszcza w pobliżu skupisk terenów mieszkalnych, a także powstawanie dzikich wysypisk śmieci w obszarach leśnych bądź wolnych od zabudowy – konsekwencją jest obniżenie walorów fizjonomicznych.

3.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

Rozwój gminy Szczerców związany jest przede wszystkim z uwarunkowaniami lokalizacyjnymi, wynikającymi z zasobów środowiska przyrodniczego (obecność węgla brunatnego) a także komunikacyjnymi (dogodne skomunikowanie). Jego konsekwencje zostały określone w opracowaniu ekofizjograficznym. Zgodnie z nimi, a także zgodnie z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania jest przestrzeganie zasad:

- zrównoważonego rozwoju – w tym zachowanie odpowiednich poziomów powierzchni biologicznie czynnej oraz wskazanie funkcji nieuciążliwych wobec środowiska przyrodniczego,
- ładu przestrzennego – planowanie inwestycji w obrębie fragmentu gminy Szczerców z nastawieniem na rozwój funkcji zgodnie z zasadami racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego oraz w sposób nieuciążliwy wobec mieszkańców terenów przyległych, w sposób możliwie jak najmniej niekorzystny wizualnie i nietworzący dysonansów przestrzennych.

W opracowaniu ekofizjograficznym przedstawiono między innymi następujące wnioski, uwagi i wskazania dotyczące kształtowania rozwoju obszaru gminy:

- dopuszcza zabudowę o charakterze mieszkaniowym jednorodzinnym;
- dopuszcza zabudowę o charakterze mieszkaniowym jednorodzinnym wraz z zabudową usługową towarzyszącą;
- dopuszcza zabudowę wielorodzinną;
- dopuszcza zabudowę wielorodzinną wraz z usługami towarzyszącymi;
- dopuszcza zabudowę o charakterze usługowym i produkcyjnym o wytwórczości nieuciążliwej dla środowiska przyrodniczego i życia i zdrowia mieszkańców;
- dopuszcza rozwój funkcji komunikacyjnej – rozbudowę istniejących ciągów komunikacyjnych (normatywowanie dróg) wraz z prawidłowym kształtowaniem zieleni przydrożnej;
- wskazuje stałe dbanie o ciągi komunikacyjne obsługujące teren i dostosowanie ich do przyszłych rozwiązań przestrzennych, zwiększanie bezpieczeństwa komunikacyjnego;
- wskazuje się na konieczność dbania o system melioracyjny, odpowiednie jego kształtowanie, zachowanie lub przebudowę w miejscach kolizyjnych;
- wskazuje stopniowe zwiększanie udziału paliw ekologicznych i alternatywnych źródeł energii w gospodarce cieplnej;
- wskazuje aby wyłączyć z zainwestowania tereny najbardziej cenne przyrodniczo i nakazuje pozostawić je w aktualnym użytkowaniu oraz objąć stosowną ochroną prawną.

3.7. Istniejące problemy ochrony środowiska

W przypadku analizowanego terenu gminy Szczerców – można wskazać kilka potencjalnie istniejących konfliktów lub zagrożeń wynikających ze specyfiki obecnego użytkowania terenu. Wszystkie składają się na problemy dotyczące ochronę środowiska całego ekosystemu wiejskiego.

Na jakość powietrza atmosferycznego ma suma emisji z niskich emitatorów z istniejących lokalnych kotłowni, które z uwagi na ich znikomą ilość w niskim stopniu kształtują poziom emisji zanieczyszczeń powietrza w swym najbliższym otoczeniu (tzw. emisja powierzchniowa). Z kolei największe wartości stężeń zanieczyszczeń powietrza substancjami powstającymi na skutek spalania paliw do celów grzewczych oraz paliw napędowych (m.in. CO, SO₂, NO₂, PM10, węglowodory, Pb) notuje się wzdłuż ulic – jednak na analizowanych terenach, nie ma prowadzonych monitoringów, które wskazywałyby na przekraczanie dopuszczalnych norm.

Na stan wód i gleb zasadniczy wpływ ma gospodarka wodno-ściekowa gminy. Nadal pomimo systematycznego wzrostu długości sieci kanalizacyjnej na skutek niedostatecznej liczby podłączeń kanalizacyjnych część ścieków jest zrzucana bez oczyszczenia w niekontrolowany sposób do wód i do gruntu.

Źródłem zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi tzn. azotanami i fosforanami są również spływy obszarowe z nawożonych pól uprawnych oraz łąk i pastwisk.

W celu poprawy czystości wód do zadań pierwszoplanowych gminy należy zaliczyć całkowite uregulowanie gospodarki ściekowej gminy – wykonanie kanalizacji sanitarnej w jednostkach osadniczych jej pozbawionych.

Nadmierne zakwaszenie gleb oraz ich zubożenie w składniki pokarmowe jest przyczyną wypłukiwania z nich do wód pozostałych składników, co powoduje eutrofizację wód i ich zanieczyszczenie. Rośliny rosnące na kwaśnych glebach łatwo przyswajają większość metali ciężkich. Jedyną metodą na zneutralizowanie kwaśnego odczynu gleb jest ich wapnowanie.

W związku ze wzrostem ilości wytwarzanych odpadów komunalnych wymagane jest dalsze propagowanie konieczności selektywnej zbiórki odpadów pochodzenia komunalnego. Pozwala to na pozyskanie cennych surowców wtórnych i zmniejszenie ilości składowanych odpadów.

Istotnym problemem jest także zanikanie terenów otwartych, biologicznie czynnych w sąsiedztwie na rzecz przekształceń związanych ze zwiększającą się powierzchnią utwardzoną (budynki, towarzyszące im ciągi komunikacyjne, infrastruktura parkingów, place manewrowe itd.). To pociąga za sobą szereg dodatkowych ingerencji w środowisko przyrodnicze, które mogą prowadzić do zaburzeń między innymi stosunków wodnych czy chemizmu gleb czy zwiększenia zanieczyszczenia powietrza emisją niską. Powstające w większej ilości powierzchnie utwardzone, utrudniają odpływ powierzchniowy. Wszystkie wyżej wymienione problemy, winny być diagnozowane na bieżąco, a metody ich minimalizacji sukcesywnie wdrażane.

4. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego

4.1. Ustalenia projektu miejscowego planu

Załącznik nr 1 do niniejszej prognozy przedstawia schemat projektu miejscowego planu oraz określa potencjalne zagrożenia wynikające z przeprowadzenia postanowień planu. Pozwoli to na najprostszą, wstępną analizę zmian zagospodarowania przestrzennego umożliwionych zapisami projektowanego planu.

Ustala się tereny wyznaczone liniami rozgraniczającymi:

- 1) teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oznaczony symbolem 1MW;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone symbolami 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN;
- 3) teren zabudowy usługowej oznaczony symbolem 1U;
- 4) tereny zieleni urządzonej oznaczone symbolami 1ZP, 2ZP;
- 5) tereny dróg publicznych klasy dojazdowej oznaczone symbolami 1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD, 5KDD, 6KDD, 7KDD, 8KDD, 9KDD, 10KDD;

Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego

1. Ustala się kształtowanie zabudowy zgodnie z wyznaczoną na rysunku planu nieprzekraczalną linią zabudowy oraz wskaźnikami zagospodarowania terenu określonymi w ustaleniach szczegółowych.
2. Wskaźniki zagospodarowania terenu dotyczące minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, maksymalnej powierzchni zabudowy oraz intensywności zabudowy odnoszą się do powierzchni działki budowlanej.
3. Dopuszcza się przebudowę, rozbudowę, nadbudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków na zasadach określonych w planie.
4. Na terenie 1MW w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych dopuszcza się lokalizację usług.
5. Na terenie 1U w budynkach usługowych dopuszcza się lokalizację lokali mieszkalnych.
6. Zakaz stosowania pokryć dachowych w kolorze żółtym, niebieskim, jasnozielonym.
7. Dopuszcza się podział na działki niespełniające parametru minimalnej powierzchni nowo wydzielanych działek budowlanych określonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów wyłącznie w celu lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, wydzielenia działki pod drogę, powiększenia sąsiedniej nieruchomości lub regulacji granic między sąsiadującymi nieruchomościami, pod warunkiem, że nieprzyłączana działka będzie spełniać warunek minimalnej powierzchni nowo wydzielanej działki budowlanej.
8. Ustalenia planu określające zasady i warunki sytuowania obiektów budowlanych, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane nie dotyczą obiektów małej architektury.

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu

1. Ustala się zakaz:
 - 1) lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
 - 2) lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności powodującej przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii w szczególności dotyczące wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczania powietrza, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych;
 - 3) wprowadzania ścieków niespełniających wartości określonych w przepisach odrębnych do wód powierzchniowych lub do gruntu.
2. Ustala się klasyfikację ochrony akustycznej:
 - 1) dla terenu 1MW jak dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
 - 2) dla terenów oznaczonych symbolem literowym MN jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - 3) dla terenu 1U jak dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
 - 4) dla terenów 1ZP, 2ZP jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów - teren górniczy

1. Część obszaru objętego planem zlokalizowana jest w granicach terenu górniczego „Pole Szczerców”.
2. Przy projektowaniu i realizacji obiektów budowlanych, należy uwzględnić ograniczenia i możliwy wpływ działalności górniczej, wynikający z lokalizacji obiektów na terenie górniczym, a zwłaszcza z:
 - 1) kategorii terenu górniczego;
 - 2) prognozowanych osiadań i odkształceń powierzchni gruntu;
 - 3) prognozowanych prędkości drgań powierzchni.
3. Przy projektowaniu i realizacji obiektów budowlanych na terenie górniczym należy stosować rozwiązania techniczne i konstrukcyjne dostosowane do istniejących bądź spodziewanych wpływów ruchu zakładu górniczego zgodnie z przepisami odrębnymi.

Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy

1. Ustala się szczegółowe zasady i warunków scalania i podziału nieruchomości:
 - 1) minimalne powierzchnie działek w procedurze scalania i podziału nieruchomości, należy przyjmować jak dla minimalnych powierzchni nowo wydzielanych działek budowlanych określonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów;

- 2) szerokość frontu działki w procedurze scalania i podziału nieruchomości nie mniejsza niż 20 m;
 - 3) kąt położenia granic działki w procedurze scalania i podziału nieruchomości w stosunku do pasa drogowego w przedziale od 60° do 120° .
2. Nie ustala się granic obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości przez Gminę Szczerców.

Ustalenia szczegółowe dla poszczególnych terenów

Dla terenu oznaczonego symbolem **1MW** ustala się przeznaczenie jako tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 25%;
- maksymalna powierzchnia zabudowy – 65%;
- intensywność zabudowy – od 0,1 do 2,5;
- maksymalna wysokość zabudowy z zastrzeżeniem pkt 7 – 14 m;

Dla terenu oznaczonego symbolem **1MN** ustala się przeznaczenie jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 25%;
- maksymalna powierzchnia zabudowy – 40%;
- intensywność zabudowy – od 0,01 do 0,7;
- maksymalna wysokość zabudowy z zastrzeżeniem pkt 8 – 10 m;

Dla terenów oznaczonych symbolami **2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN** ustala się przeznaczenie jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50%;
- maksymalna powierzchnia zabudowy – 25%;
- intensywność zabudowy – od 0,01 do 0,5;
- maksymalna wysokość zabudowy z zastrzeżeniem pkt 8 – 9 m;

Dla terenu oznaczonego symbolem **1U** ustala się przeznaczenie jako tereny zabudowy usługowej.

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 25%;
- maksymalna powierzchnia zabudowy – 65%;
- intensywność zabudowy – od 0,01 do 2;
- maksymalna wysokość zabudowy z zastrzeżeniem pkt 7 – 10 m;

Dla terenów oznaczonych symbolami **1ZP** ustala się przeznaczenie jako tereny zieleni urządzonej.

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50%;
- maksymalna wysokość zabudowy – 6 m;

Dla terenu oznaczonego symbolem **2ZP** ustala się przeznaczenie jako teren zieleni urządzonej.

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50%;
- maksymalna powierzchnia zabudowy – 20%;
- intensywność zabudowy – od 0,01 do 0,2;
- maksymalna wysokość zabudowy – 6 m;

Ustalenia w zakresie komunikacji

1. Ustala się układ komunikacyjny obsługujący obszar objęty planem w postaci terenów oznaczonych symbolami literowymi KDD.
2. Ustala się powiązanie układu komunikacyjnego obszaru objętego planem z układem zewnętrznym poprzez tereny 1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD oraz poprzez istniejącą drogę publiczną graniczącą z obszarem objętym planem miejscowym.

Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej

1. Ustala się zaopatrzenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej poprzez istniejący, rozbudowywany i projektowany system uzbrojenia terenów.
2. Ustala się zachowanie istniejących urządzeń infrastruktury technicznej z możliwością ich rozbudowy, przebudowy lub rozbiórki.
3. W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
 - 1) zaopatrzenie z istniejącej sieci wodociągowej i projektowanej sieci wodociągowej po jej zrealizowaniu;
 - 2) przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 3) możliwość wykonywania i eksploataowania indywidualnych ujęć wody, w tym ujęć wód podziemnych.

4. W zakresie odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych ustala się:
 - 1) odprowadzanie ścieków do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej oraz do projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej po jej zrealizowaniu;
 - 2) obowiązek podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 3) obowiązek podczyszczania ścieków przemysłowych, do parametrów zgodnych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi;
 - 4) możliwość odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi.
5. W zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych ustala się:
 - 1) odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych do projektowanej sieci kanalizacji deszczowej po jej zrealizowaniu;
 - 2) możliwość zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych poprzez infiltrację powierzchniową i podziemną do gruntu, poprzez stosowanie systemów rozsączających, zbiorników odparowujących i retencyjnych, studni chłonnych, odprowadzanie do rowów i kanałów, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 3) zakazuje się zagospodarowywania wód opadowych lub roztopowych na działce w sposób zmieniający stosunki wodne na działkach sąsiednich, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 4) dopuszcza się wykorzystywanie wód opadowych lub roztopowych na cele gospodarcze i przeciwpożarowe;
 - 5) obowiązek instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych lub roztopowych szczelnie utwardzonych placów postojowych, manewrowych i parkingów, zgodnie z przepisami odrębnymi.
6. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się z sieci elektroenergetycznej oraz z odnawialnych źródeł energii.
7. W zakresie zaopatrzenia w gaz ustala się:
 - 1) z projektowanej sieci gazu przewodowego;
 - 2) możliwość korzystania z indywidualnych źródeł zaopatrzenia w gaz.
8. W zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej, ustala się zaopatrzenie z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła spełniających przepisy odrębne i normy w zakresie emisji spalin oraz z odnawialnych źródeł energii, z dopuszczeniem możliwości korzystania ze wspólnego źródła ciepła dla grupy obiektów.
9. W zakresie telekomunikacji ustala się wykorzystanie istniejącej i projektowanej infrastruktury telekomunikacyjnej sieci bezprzewodowych oraz przewodowych.
10. Ustalona maksymalna wysokość zabudowy dla poszczególnych terenów nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.
11. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW.
12. Ustala się zakaz lokalizacji urządzeń o których mowa w ust. 11, które wykorzystują energię wiatru.
13. W zakresie usuwania nieczystości stałych ustala się obowiązek gromadzenia odpadów i nieczystości stałych w urządzeniach do tego przystosowanych oraz ich odbiór i usuwanie, zgodnie z przepisami odrębnymi.
14. Na terenach dróg przy realizacji sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej lub telekomunikacyjnej należy zapewnić minimalne odległości od istniejącej infrastruktury oraz zapewnić możliwość spełnienia wymaganych odległości dla infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej lub telekomunikacyjnej jeszcze nie zrealizowanej.

4.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń planu na środowisko

W przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak już wspomniano w punkcie 3.5 niniejszego opracowania, nie powinien ulec znaczącej zmianie stan środowiska przyrodniczego ani zachodzące w nim obecnie tendencje przyczynić się do postępującego negatywnego wpływu. Zmiany spowodowane wprowadzeniem uchwały w życie, przyczynią się zarówno do zmian negatywnych jak i pozytywnych, choć w znacznej części będą to zmiany neutralne.

Na obszarze obowiązywania projektu planu może zostać wykorzystana istniejąca zabudowa a także zaistnieć nowa zabudowa o różnych funkcjach. Spowoduje to zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Nastąpi zmniejszenie infiltracji wód opadowych do wód podziemnych. Nastąpi także zniszczenie struktury wierzchniej warstwy pokrywy glebowej. Szata roślinna będzie niszczone bezpośrednio, przez usuwanie pokrywy roślinnej

istniejącej, a także pośrednio przez zmianę stosunków glebowych i wodnych. Ogrzewanie nowej zabudowy przyczyni się do wzrostu tzw. "niskiej emisji" w sezonie grzewczym.

Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu i niewielkie deniwelacje terenu zabiegi uzdatniające charakter rzeźby terenu praktycznie nie będą miały dużego znaczenia. Z tytułu wzmożonej eksploatacji dróg (systematycznie wzrasta liczba samochodów na drogach) do atmosfery przedostaną się większe ilości zanieczyszczeń w postaci CO, SO₂, NO₂, PM₁₀, węglowodory, ołowiu i jego związków. W zakresie zmian pozytywnych prognozuje się wzrost uzbrojenia infrastrukturalnego, ograniczając tym samym możliwość nielegalnego poboru wód czy pozbywania się nieczystości stałych i płynnych. Ponadto zachowanie powierzchni czynnych biologicznie będzie pozytywnie równoważyć zmiany stopniowo wprowadzane w obszarze planu.

4.3. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym oddziaływanie na obszary Natura 2000

Środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne

Największy wpływ na środowisko wodno-gruntowe będzie miało wprowadzanie zabudowy (powierzchni nieprzepuszczalnych) na obszary dotychczas niezainwestowane, dotyczy to głównie posadowienia fundamentów i realizacja piwnic. Spowoduje to uszczelnienie podłoża i zmniejszenie infiltracji wód opadowych do gruntu. Prawdopodobnie nastąpi również alkalizacja środowiska glebowego spowodowana stosowaniem materiałów budowlanych. Rozwój jest również potencjalnym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych, dlatego bardzo istotne będzie prowadzenie odpowiedniej i surowej gospodarki wodno-ściekowej, a także dbanie zgodnie z założeniami planu o system melioracyjny.

Planowane zainwestowanie nie będzie ze sobą niosło zmian w skali mogącej mieć negatywne oddziaływanie na Jednolite Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, wynika to ze skali proponowanego zainwestowania, które dotyczyć będzie jedynie przypowierzchniowych warstw gruntu, w celu posadowienia budynków. Plan, z uwagi na skalę zainwestowania nie wpłynie na pogorszenie obecnego stanu JCWP i JCWPd. Wskazane w uchwale rozwiązania infrastrukturalne są konieczne dla zachowania bezpiecznego korzystania z wody użytkowej oraz odprowadzenia ścieków.

Flora i fauna

Realizacja projektu planu spowoduje dalsze przekształcenie powierzchni biologicznie czynnej. Na terenach przewidzianych do zabudowy i rozbudowy, nawet najmniejsza inwestycja budowlana niesie za sobą ryzyko zmniejszenia różnorodności gatunkowej.

Przestrzeganie ustaleń i założeń planu zwłaszcza w aspekcie przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju i nie dopuszczenie na tych terenach do powstawania obiektów mogących w sposób znaczący oddziaływać na środowisko powinno w sposób niewielki wpłynąć zarówno na środowisko biotyczne jak i abiotyczne. Fauna omawianego, reprezentowana jest przez gatunki związane z gospodarką człowieka i siedliskami leśnymi. W

wyniku realizacji założeń planu może dojść do przecięcia szlaków przemieszczania się zwierząt, a także wzrośnie udział fauny związanej z bytowaniem człowieka.

W granicach objętych planem, przeznaczonych pod rozwój stref zabudowań, nie stwierdzono występowania chronionych gatunków fauny i flory w rozumieniu: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) a także Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014 poz. 1713).

Krajobraz

W wyniku realizacji projektu planu może nastąpić dalsze przekształcenie krajobrazu. Powierzchnia objęta planem może zostać w części utwardzona i zabudowana na terenach przeznaczonych pod rozwój zabudowy o różnych funkcjach. Zgodnie z założeniami projektu planu i zgodnie z obowiązującym *Studium* zmiany będą konsekwencją podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej terenu opracowania. Całość ustaleń planu jest zgodna z założeniami kształtowania ładu przestrzennego wyznaczonego w studium. Wysokość zabudowy maksymalnie może osiągnąć 14,0 m w strefie terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Powietrze, warunki klimatyczne oraz oddziaływanie akustyczne

Wpływ ustaleń planu na stan sanitarny powietrza na omawianym obszarze ma tzw. "niska emisja" z indywidualnych źródeł ogrzewania z terenu opracowania oraz z terenów sąsiednich a także zanieczyszczenia komunikacyjne z dróg o czym napisano szerzej w poprzednich rozdziałach. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu może nastąpić zwiększenie liczby emitorów (z budynków) w sezonie grzewczym. W związku z poszerzeniem stref zabudowanych może dojść także do zwiększenia użytkowania sieci drogowej a co za tym idzie, okresowo do wzrostu zanieczyszczeń liniowych (wywołanych ruchem pojazdów).

Plan nakłada ochronę akustyczną dla poszczególnych terenów, niemniej jednak z uwagi na użytkowanie dróg może okresowo dochodzić do oddziaływania akustycznego, nie powinno jednak mieć ono charakteru ciągłego, ponadnormatywnego hałasu.

Dojdzie też do zmian z zakresu inwersji temperaturowej, która będzie się zmieniać w zależności od rodzaju przeszkód terenowych.

Wszystkie wprowadzone planem zmiany będą miały oddziaływanie lokalne. Ich skala nie będzie istotna w regionie dalszym niż granice opracowywanego dokumentu i tereny sąsiadujące.

Obszary Natura 2000

Plan nie wprowadza zainwestowania w skali mogącej przynieść oddziaływanie na oddalone o kilkanaście i kilkadziesiąt km obszary Natura 2000.

Kłęski żywiołowe

Zgodnie z definicjami ustawowymi z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. 2017 poz. 1897 ze zm.) klęska żywiołowa to katastrofa naturalna lub awaria techniczna, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

Katastrofa naturalna – to zdarzenie związane z działaniem sił natury, w szczególności wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu. Awaria techniczna to gwałtowne, nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, urządzenia technicznego lub systemu urządzeń technicznych powodujące przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości. Katastrofą naturalną lub awarią techniczną może być również zdarzenie wywołane działaniem terrorystycznym.

Biorąc pod uwagę obszar analizowany, możemy przede wszystkim identyfikować kwestie związane z postępującymi zmianami klimatu, które w skali lokalnej są właściwie nieodczuwalne, ale już w skali regionu łódzkiego są widoczne.

Zmiany klimatu regionu łódzkiego, to przede wszystkim wzrost temperatury średniej rocznej, wzrost zjawisk ekstremalnych jak deszcze nawalne, wzrost opadów średnich dobowych, przy jednoczesnym dłuższym czasookresie występowania okresy susz (fale upałów).

Województwo łódzkie ma charakter przemysłowo-rolniczy. Lesistość należy do najniższych w kraju, a problemem jest duże rozdrobnienie kompleksów oraz słaby poziom zagospodarowania lasów prywatnych. Region nie posiada dużej liczby rzek i cieków wodnych, natomiast jest bogaty w wody podziemne. Na potencjał gospodarczy składa się: wysoki poziom uprzemysłowienia i tradycje w zakresie przemysłu włókienniczego, odzieżowego, farmaceutycznego, chemicznego, ceramicznego, spożywczego i energetycznego, duże zasoby ziemi i znaczący potencjał rolniczy z obszarami intensywnej produkcji ogrodniczej. Urbanizacja regionu jest bardzo nierównomierna i koncentruje się przede wszystkim w centralnej części województwa, w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym. Problemy demograficzne należą do największych w skali kraju – najintensywniejszy proces wyludniania, niekorzystna struktura wieku ludności.

Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych:

- odbudowa naturalnej retencji wodnej w celu zniwelowania suszy hydrologicznej i ochrony przed podtopieniami,

- zapewnienie integralności krajowego systemu obszarów chronionych przez utrzymywanie drożności korytarzy migracyjnych tworzącego warunki do ochrony terenów cennych przyrodniczo oraz przywrócenia i utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków,
- dostosowania struktury upraw, agrotechniki i gatunków w rolnictwie do występującego deficytu wód i zmian temperatury powietrza, oraz prowadzenie nawodnień użytków rolnych i gruntów leśnych,
- zwiększenie lesistości z uwzględnieniem różnorodności gatunkowej drzewostanów, zwiększania powierzchni zadrzewień i zakrzewień,
- zwiększenie wykorzystania OZE (min. wykorzystanie znacznych zasobów wód geotermalnych).

Na terenie opracowania zgodnie ze wskazaniem Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, uwzględniono część kierunków koniecznych dla zachowania stabilności przyrodniczej. Działania dotyczące polityki przestrzennej uwzględniają konsekwencje zmian klimatycznych dla terenów wiejskich. Ich wynikiem powinna być m.in. rozbudowa instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych, ochrona terenów cennych przyrodniczo. Oczywiście kwestie zapisów w planach miejscowych determinuje ich skala oraz rodzaj planowanego przeznaczenia.

Reasumując – plan miejscowy uwzględnia część postulatów, jednak jego skala oraz układ infrastrukturalny terenów sąsiednich, w tym wiejskiego zbiorczego układu sieci kanalizacji, nie jest w stanie w sposób kompleksowy zabezpieczyć terenu inwestycji przed skutkami zjawisk ekstremalnych jak chociażby deszcze nawalne.

Dla zachowania balansu pomiędzy sposobem zagospodarowania terenu inwestycją a możliwościami absorbującymi, plan nakazał konieczność pozostawienia części terenu w postaci biologicznie czynnej.

Poniższa tabela wskazuje na potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego jak i zagospodarowanie terenu.

Tabela 2. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty i cechy środowiska

POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI MPZP NA:	TAK	NIE	PRAWDOPODOBNIĘ
POWIETRZE			
→ wzrost zanieczyszczenia powietrza (pyły, gazy)	■		
→ powstanie odorów		■	
→ wzrost hałasu			■
→ wzrost wibracji			■ (systemy wentylacyjne okresowo)
POWIERZCHNIĘ ZIEMI			
→ unikatowych cech geologicznych		■	
→ zniszczenie warstw powierzchniowych (warstwy gleb)	■		
→ zmiany topograficzne		■	
→ wzrost erozji wietrznej			■ (etap budowy)
→ wzrost zagrożenia osuwiskami		■	
WODY			
→ zmiany w obecnych przepływach wody			■ (powierzchnie utwardzone)
→ zmiany jakości wód		■	
→ zmiany poziomu zwierciadła wód gruntowych	■		

→ zmiany ilości wód powierzchniowych lub podziemnych	■		
→ zrzuty ścieków do wód			■ (jeśli nie zostaną spełnione warunki uchwały)
→ zmiany ilości lub jakości wody pitnej			■ (zwiększenie poborów)
ROŚLINNOŚĆ			
→ zmiany różnorodności siedlisk	■		
→ wprowadzenie nowych gatunków	■		
ZWIERZĘTA			
→ zmiany różnorodności gatunkowej	■		
→ przecięcie szlaków wędrówek i migracji zwierząt	■		
ZAGOSPODAROWANIE TERENU			
→ zmiana sposobu i formy istniejącego lub planowanego zagospodarowania	■ (w części)		
KRAJOBRAZ			
→ zmiana lub degradacja wartości estetycznych krajobrazu:			
• w aspekcie lokalnym	■		
• w aspekcie ponadlokalnym		■	
KLIMAT			
→ zmiany cech klimatu:			
• w skali lokalnej			■
• w skali ponadlokalnej		■	

Autor: Opracowanie własne

4.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja założeń Planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Plan nie wprowadza zmian w skali, która mogłaby przynieść skutki środowiskowe poza granicami kraju.

4.5. Zgodność Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz innymi dokumentami

Hierarchiczny układ dokumentów, z którymi powiązany jest dokument planu miejscowego należy przeanalizować od dokumentu Studium ponieważ na terenie objętym uchwałą nie ma obecnie obowiązującego planu miejscowego.

Wejście w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.) wymusiło na gminach obowiązek sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zgodności z obowiązującym na danym terenie Studium.

Projektowany dokument jest zgodny ze Studium, które przewiduje przeznaczenie terenów objętych planem pod adekwatne (jak wskazane w uchwale planu) funkcje tj. tereny o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej.

Polityka przestrzenna gminy przedstawiona w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczerców wynika bezpośrednio z powiązań z dokumentami gminnymi, do których należą m.in.: Strategia rozwoju Gminy Szczerców na lata 2016 - 2025 wraz z Planem rozwoju lokalnego na lata 2016 - 2022, które uwzględniają potrzebę rozwoju gminy w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych

i społecznych – które stanowią strategiczne opracowanie, które kreśli kierunki wieloletniego rozwoju gminy.

Powyższe opracowania powstały na podstawie dokumentów regionalnych (szczebel powiatowy i wojewódzki) takich jak: Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2015-2020 (analogiczne cele posiada dokument gminny) oraz Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, która wskazuje wizję rozwoju regionu oraz Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego – aktualizacja – jest to strategiczny dokument opracowany przez samorząd województwa określający zasady kształtowania struktury przestrzennej województwa w długim horyzoncie czasowym. Stanowi element regionalnego planowania strategicznego, który odgrywa koordynacyjną rolę pomiędzy planowaniem krajowym a planowaniem miejscowym.

Krajowe dokumenty, które odgrywają nadrzędną rolę w planowaniu przestrzennym to Strategia Rozwoju Kraju 2020 czyli podstawowy dokument strategiczny określający cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Stanowi on punkt odniesienia zarówno dla innych strategii opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Z kolei Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Przedstawia on wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych 20 lat. Wprowadza zasadę współzależności celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej.

Realizacja ustaleń projektu planu w połączeniu z innymi dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie Gminy Szczerców wskazuje na realizację funkcji nieuciążliwej zarówno wobec środowiska przyrodniczego jak i mieszkańców – takie założenia zostały uwzględnione w projektowanym dokumencie.

4.6. Podsumowanie prognozy

W wyniku realizacji projektu nie powinny wystąpić dalece idące szkodliwe zmiany w środowisku omawianego terenu. Najbardziej istotnym skutkiem realizacji ustaleń projektu planu będą zmiany w środowisku wodno-gruntowym i zmiana charakteru krajobrazu – ale można je określić jako zmiany w skali lokalnej, w strukturze regionu zmiany te będą niezauważalne. Nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych i zmiana krajobrazu terenów niezabudowanych na tereny mieszkaniowe wraz z towarzyszącymi usługami oraz podtrzymanie istniejącej funkcji produkcyjno-usługowej.

Zagrożenia wynikać będą z rozwoju w/w funkcji oraz tych związanych z bytowaniem człowieka jak wzrost zanieczyszczenia powietrza, odpadów stałych i zanieczyszczeń płynnych – ścieków.

W prognozie nie proponuje się rozwiązań alternatywnych, innych od proponowanych w założeniach projektu planu.

Prawdopodobieństwo oddziaływań dla większości przedsięwzięć wskazano jako prawdopodobne bądź pewne. Czas trwania oraz częstotliwość oddziaływań na etapie realizacji przedsięwzięć określono we

wszystkich przypadkach jako oddziaływanie częste i krótkoterminowe. Wszystkie zidentyfikowane oddziaływania w trakcie etapu realizacji przedsięwzięć będą miały charakter lokalny oraz odwracalny.

Z kolei efekty realizacji zamierzonych przedsięwzięć będą wykazywały przede wszystkim charakter o niskich i średnich obciążeniach dla środowiska. Część wprowadzonych zmian będzie miała charakter pozytywny – jak chociażby konieczność rozwoju sieci infrastruktury technicznej.

Możliwość wystąpienia oddziaływań pośrednich stwierdzono w przypadku większości przedsięwzięć. Są to prace remontowe i modernizacyjne nawierzchni drogowej (ulice i chodniki) oraz infrastruktury (kanalizacja, wodociągi, oświetlenie). Możliwe, zatem są także oddziaływania skumulowane dotyczące głównie emisji hałasu, wzrostu zanieczyszczeń pyłowych powietrza lub drgań podłoża oraz utrudnień komunikacyjnych, mogących wystąpić na etapie realizacji przedsięwzięć. Oddziaływania te będą jednak miały charakter przejściowy i w pełni odwracalny.

Zapisy projektu planu są zgodne ze *Studium*. Autorzy planu na bieżąco konsultowali z autorem prognozy ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi.

5. Ocena ustaleń projektu planu w aspekcie ochrony środowiska

Projekt planu wprowadza szereg ustaleń z zakresu ochrony środowiska oraz kształtowania ładu przestrzennego, wprowadza także zakaz *lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego; lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności powodującej przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii w szczególności dotyczące wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczania powietrza, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych; wprowadzania ścieków niespełniających wartości określonych w przepisach odrębnych do wód powierzchniowych lub do gruntu, zgodnie ze wskazaniami uchwały.*

Plan zakazuje i ustala szereg zasad, które mają za zadanie równoważyć negatywne oddziaływania procesów inwestycyjnych. Z punktu widzenia funkcjonowania środowiska najistotniejsze są ustalenia dotyczące ochrony terenów cennych przyrodniczo. Tereny te wymagają ochrony, co uwzględniają zapisy uchwały planu.

6. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko

Projekt planu dotyczy obszaru wiejskiego. *Ogół tendencji rozwojowych zmierza do zintensyfikowania działań o charakterze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej.* Realizacja planu pociągnie za sobą zmiany w strukturze i funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego jednak największy wpływ będzie miała na zmianę środowisko przypowierzchniowych warstw podłoża oraz na krajobraz terenu opracowania.

Ze względu na skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko także tych generowanych przez roboty wykonawcze przedsięwzięć, stwierdza się, że ich zasięg nie obejmie położonych w stosunkowo odległym sąsiedztwie obszarów i obiektów chronionych. Ewentualne zmiany siedliskowe wywołane mogą być pracami ziemnymi naruszającymi struktury litologiczne i hydrogeologiczne wierzchnich warstw podłoża. Skala tych przedsięwzięć nie wpłynie na siedliska chronione. Wskazano także na możliwe oddziaływania akustyczne, generowane przez sąsiedztwo kopalni.

Nie ma, zatem zasadnej potrzeby wskazywania potrzeb kompensacji przyrodniczej (zgodnie z intencją zapisaną w art. 51 ust. 2 pkt. 3 lit. a i b Ustawy o dostępie informacji...).

Natomiast poniższe rozwiązania zgodne z zapisami zawartymi w projekcie planu mają na celu zapobieganie, ograniczenie negatywnych oddziaływań przyszłego użytkowania na środowisko:

1. Poprawienie ładu przestrzennego poprzez świadome kształtowanie zabudowy poprzez linie zabudowy w połączeniu z odpowiednimi zasadami realizacji ogrodzeń, wysokości budynków i rozwiązań technicznych, komunikacyjnych, które powalą na poprawę ładu przestrzennego poprzez świadome kształtowanie przestrzeni terenów wiejskich oraz uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego i nadanie nowych form przestrzennych w strefach publicznych i niepublicznych przy minimalizacji sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji.
2. Ustalenie zasad udostępniania terenów pod zabudowę o różnych funkcjach, umożliwiających przestrzenny rozwój miejscowości z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.
3. Plan reguluje swoimi zapisami dla każdego obszaru funkcjonalnego przeznaczonego także pod rozwój zabudowy obecność powierzchni biologicznie czynnej, wskaźnika intensywności zabudowy, charakterystyki planowanych obiektów, w tym wskazuje na rodzaj wykorzystywanych materiałów budowlanych i kolorystykę.
4. Plan wprowadza zakazy i ustalenia mające na celu chronić obszary najcenniejsze przyrodniczo.
5. Plan wprowadza ustalenia dotyczące infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej.

7. Wnioski

1. Plan zakłada na omawianym terenie rozwój funkcji: *mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej* wraz z udostępnieniem terenów pod rozwój sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej.
2. Plan zakłada intensyfikację zabudowy i wzrost powierzchni utwardzonej.
3. Plan określa zasady ochrony środowiska poprzez zakazy i ustalenia.
4. Plan określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.
5. Sposób zagospodarowania terenów zaproponowany w projekcie planu ze względu na swój charakter spowoduje lokalne zmiany komponentów środowiska przyrodniczego na obszarze planu i nie przyniesie dalece idących zagrożeń pośrednich, wtórnych i skumulowanych.
6. Realizacja planu w największym stopniu przekształci środowisko wodno-gruntowe a także krajobraz.

7. Realizacja planu poprzez rozwinięcie infrastruktury technicznej, doprowadzi do minimalizacji negatywnych oddziaływań inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego w tym przede wszystkim na stan środowiska gruntowego oraz klimatu akustycznego.

8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest integralną częścią procedury oceny oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego. Tak plan przedmiotowy jak i prognoza obejmują swoim zasięgiem fragment gminy Szczerców, w powiecie bełchatowskim w województwie łódzkim.

Celem sporządzenia prognozy jest zdefiniowanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, jakie może przynieść realizacja założeń planu i ewentualne podjęcie działań mających na celu ograniczenie tychże zagrożeń.

Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r. poz. 2081 ze zm.).

Metodyka zastosowana w opracowaniu, to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy, powiatu i województwa. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu.

Opracowanie prognozy wiąże się z wykorzystaniem szeregu publikacji naukowych, książek, opracowań tematycznych, raportów przy zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Wymienione zostały w punkcie 1.5. opracowania.

Opracowanie prognozy wiąże się z wykorzystaniem dostępnych dokumentów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych. Do najważniejszych należą VI Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany: Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór, Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE oraz Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Wśród najważniejszych ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa Ptasia) oraz dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa). Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. Politykę państwa w zakresie ochrony środowiska wyznaczają m.in. dokumenty: Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju, Polityka Ekologiczna Państwa 2030, szczebel wojewódzki to Program ochrony środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2017 – 2020, Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016 - 2022 z uwzględnieniem lat 2023 –

2028, regionalny to: Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bełchatowskiego na okres od 2016 r. do 2019 r. z perspektywą na lata 2020 do 2023 r., lokalny to: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Szczerców na lata 2018-2021z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, 2018, Strategia Rozwoju Gminy Szczerców na lata 2016-2025 wraz z Planem Rozwoju Lokalnego na lata 2016-2022, Plan Gospodarki Odpadami Gminy Szczerców na lata 2009 – 2012, uwzględniający perspektywy na lata 2013 – 2016. Wszystkie te dokumenty wyznaczają cele, które stanowią wytyczne dla kształtowania przyszłych dokumentów, tak aby projektowany plan miejscowy kierował się wytycznymi w nimi zawartymi. Dokument prognozy ocenił pozytywnie zakres powiązań z dokumentami międzynarodowymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, choć wskazał na konieczność aktualizacji niektórych (gminnych).

W prognozie przedstawiono propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu, wskazując jednocześnie na konieczność zwrócenia uwagi na minimalizację negatywnych oddziaływań w kontekście przyszłych rozwiązań przestrzennych oraz na konieczność aktualizacji dokumentacji minimum raz w trakcie trwania kadencji rady.

W prognozie przedstawiono charakterystykę poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego (pkt 3): określono położenie geograficzne i fizjograficzne terenu opracowania, rzeźbę terenu, przeanalizowano obecność lub brak surowców mineralnych, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków gruntowych i gleb, warunków klimatycznych, występującej w obszarze opracowania fauny i flory oraz warunków kulturowych. Stwierdzono, że teren inwestycji znajduje się poza przestrzennymi formami ochrony przyrody. Oceniono stan i funkcjonowanie środowiska. Analizy wykazały, że tereny gminy poddawane stałym procesom postępującej urbanizacji stanowią obszary o niskim i umiarkowanym charakterze obciążeń przyrodniczych. Oceniono także odporność na degradację i zdolność do regeneracji terenów planu, wskazując, że do całość terenów objętych planem ulega presji w wyniku dalszego zainwestowania.

Realizacja zagospodarowania w obrębie terenów objętym planem ukierunkowane na rozwój poszczególnych funkcji wynika z uwarunkowań ekofizjograficznych.

W prognozie oceniono przewidywane skutki wpływu ustaleń miejscowego planu na środowisko, w tym na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, gdzie wskazano, m.in. że zapisy planu chronią teren opracowania przed negatywnym wpływem na Jednolite Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, określono, że dojdzie do zmiany przemieszczania się drobnej fauny oraz że zmieni się bioróżnorodność. Ponadto określono wpływ na krajobraz, który zmieni się w wyniku zainwestowania nowymi obiektami, oraz określono, że dojdzie do lokalnych drobnych oddziaływań na klimat, w wyniku zacieniania, zmian przewietrzania oraz w związku z pojawieniem się większej ilości terenów utwardzonych – zmianą bilansu wodnego. Określono brak wpływu na obszary Natura 2000 zlokalizowane kilkadziesiąt km od granic opracowania oraz określono, że planowane zainwestowanie na obecnym etapie tylko częściowo zabezpiecza obszar przed efektem klęsk żywiołowych – a do których zaliczono przede wszystkim deszcze nawalne oraz susze.

Wykazano brak transgranicznego oddziaływania na środowisko z uwagi na brak zainwestowania w skali mogącej nieść oddziaływania poza granicami naszego kraju.

Prognoza wykazała szereg powiązań z dokumentami strategicznymi – w tym z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które wynikają bezpośrednio z powiązań z dokumentami gminnymi, do których należy m.in.: Strategia Rozwoju Gminy Szczerców na lata 2016-2025 wraz z Planem Rozwoju Lokalnego na lata 2016-2022, które uwzględniają potrzebę rozwoju gminy w odniesieniu do uwarunkowań przyrodniczych i społecznych – który stanowi strategiczne opracowanie, które kreśli kierunki wieloletniego rozwoju gminy.

Powyższe opracowania powstały na podstawie dokumentów regionalnych (szczebel powiatowy i wojewódzki) takich jak: Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2015-2020 (analogiczne cele posiada dokument gminny) oraz Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, która to wskazują na wizje rozwoju regionu oraz Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego – aktualizacja, Strategia Rozwoju Kraju 2020 oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

W podsumowaniu prognozy wskazano, że w wyniku realizacji założeń planu, nastąpi wzrost wskaźnika powierzchni zabudowy oraz, że dojdzie do modyfikacji dotychczasowego przeznaczenia w obowiązującym planie.

Oceniono ustalenia projektu planu w aspekcie ochrony środowiska i stwierdzono, że w optymalny sposób uchwała wprowadza zapisy, które mają na celu zabezpieczenie środowiska przyrodniczego gminy, poprzez zakazy i nakazy, z których najważniejsze to ustala zakazy zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, określonych na podstawie przepisów odrębnych. Uchwała wskazuje także na ochronę akustyczną.

Wszystkie powyższe stwierdzenia są zgodne z teorią zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń i zagrożeń u źródła, co przynosi korzyści ekonomiczne, społeczne a przede wszystkim środowiskowe.

Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej to zagrożenia, które najczęściej definiowane są dla sporządzanych planów zagospodarowania przestrzennego. Pewną rekompensatę dla środowiska może przynieść wprowadzenie zapisów dotyczących zachowania określonej ilości obszarów biologicznie czynnych oraz tych mówiących o kompensacji działań, które w fazie realizacji inwestycji powodują niszczenie wierzchnich warstw terenu.

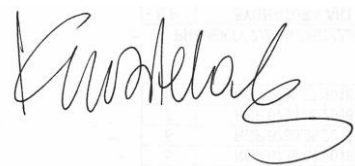
W ujęciu końcowym określono, iż sposób zagospodarowania terenu działek zgodny z projektowanym planem nie spowoduje znaczącego wzrostu zagrożenia środowiska w granicach planu i poza nimi.

Oświadczenie autora prognozy z dn. 20.02.2020

„Oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam stosowne wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 353 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia.”

Mgr Katarzyna Kusztełak

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kusztełak', is written over a faint, rectangular grid pattern.